

Eelotsusetaotlus, mille on esitanud Court of Appeal (Iirimaa) 9. märtsil 2017 – David Smith versus Patrick Meade, Philip Meade, FBD Insurance plc, Iirimaa, Attorney General

(Kohtuasi C-122/17)

(2017/C 151/29)

Kohtumenetluse keel: inglise

Eelotsusetaotluse esitanud kohus

Court of Appeal

Põhikohtuasja pooled

Hageja: David Smith

Kostjad: Patrick Meade, Philip Meade, FBD Insurance plc, Iirimaa, Attorney General

Eelotsuse küsimused

Arvestades, et:

- (i) asjassepuutuvad liikmesriigi õigusnormid näevad ette, et kohustusliku liikluskindlustuse alt jäävad välja isikud, kelle jaoks ei ole mootorsõidukisse paigaldatud kinnitatud istmeid,
- (ii) asjassepuutuv kindlustuspoliis näeb ette, et kindlustuskaitse on piiratud kaassõitjatega, kes sõidavad kinnitatud istmetel, ja faktiliselt oli selle poliisi puhul tegemist õnnetuse toimumise ajal tunnustatud kindlustuspoliisiga siseriikliku õiguse mõistes,
- (iii) asjassepuutuvad liikmesriigi õigusnormid, mis näevad ette sellise kindlustuskaitse välistamise, on Euroopa Liidu Kohtu varasema otsusega (kohtuasi C-356/05: Farrell, EU:C:2007:229) tunnustatud liidu õigusega vastuolus olevateks ja tuleb seega jätta kohaldamata ning
- (iv) liikmesriigi õigusnormide sõnastus on selline, mis ei võimalda liidu õiguse nõuetega kooskõlalist tõlgendamist,

kas kohtumenetluses, mis toimub eraõiguslike isikute ja eraõigusliku kindlustusseltsi vahel seoses 1999. aastal toimunud liiklusõnnetusega, millega põhjustati tõsine tervisekahjustus kaasreisijale, kes ei reisinud kinnitatud istmel, ja olukorras, kus siseriiklik kohus on poolte nõusolekul kaasanud kostjatena eraõigusliku kindlustusseltsi ja riigi on siseriiklik kohus, kui ta jätab kohaldamata asjassepuutuvad siseriikliku õiguse sätted, kohustatud kohaldamata jätma ka liikluskindlustuse poliisis sisalduva vastutuse välistamise klausli või takistama kindlustusandjat muul moel tuginemast vastutuse välistamise klauslile, mis sisaldub liikluskindlustuspoliisil, mis asjassepuutuval ajal kehtis, nii et kannatanu võiks selle poliisi alusel nõuda kahju hüvitamist otse sellelt kindlustusseltsilt? Teise võimalusena, kas sellise tulemuse puhul oleks sisuliselt tegemist direktiivi horisontaalse vahetu õigumõjuga eraõigusliku isiku suhtes viisil, mis on liidu õigusega keelatud?

10. märtsil 2017 esitatud hagi – Euroopa Komisjon versus Poola Vabariik

(Kohtuasi C-127/17)

(2017/C 151/30)

Kohtumenetluse keel: poola

Pooled

Hageja: Euroopa Komisjon (esindajad: J. Hottiaux ja W. Mölls)

Kostja: Poola Vabariik

Hageja nõuded

Komisjon palub Euroopa Kohtul:

- tuvastada, et kuna Poola Vabariik nõuab veoettevõtjatele teatavatel avalikult kasutatavatel teedel spetsiaalseid lubasid, siis on Poola Vabariik rikkunud nõukogu 25. juuli 1996. aasta direktiivi 96/53/EÜ, millega kehtestatakse teatavatele ühenduses liikuvatele maanteeõidukitele siseriiklikus ja rahvusvahelises liikluses lubatud maksimaalmõõtmed ning rahvusvahelises liikluses lubatud täismass (¹), artiklitest 3 ja 7 koostoimes direktiivi I lisa punktidega 3.1 ja 3.4 tulenevaid kohustusi;
- mõista kohtukulud välja Poola Vabariigilt.

Väited ja peamised argumendid

Komisjon heidab Poola Vabariigile ette, et liiklemine sõidukitega, mille suurim teljekoormus direktiivi 96/53/EÜ I lisa punktide 3.1 ja 3.4 kohaselt on 10 tonni (mittevedav üksiktelg) või 11,5 tonni (veotelg), ligikaudu 97 % Poola territooriumil asuvatest avalikult kasutatavatest teedest piiratud, mis rikub direktiivi artiklit 3. Kõnealune piirang tuleneb kahe teguri koostoimest, milleks on nimelt:

1. asjaolu, et vaid teed, mis kuuluvad üleeuroopalisse transpordivõrku (TEN-V), ning mõni riigimaantee on lubatud liiklemiseks sõidukitega, mille suurim teljekoormus on 11,5 tonni (avalikult kasutatavate teede seaduse (Ustawa o drogach publicznych) artikli 41 lõige 2), ning
2. nõue, et liiklemise jätkamiseks muudel teedel peab olema spetsiaalne luba (liiklusseaduse (Ustawa Prawo o ruchu drogowym) artikkel 64 jj).

Lisaks heidab komisjon Poola Vabariigile ette seda, et viimane on direktiivi 96/53/EÜ artiklit 7 valesti tõlgendanud. Poola Vabariik on väidetavalt seisukohal, et direktiivi sätted võimaldavad liikmesriigil piirangu kehtestamisega sõidukitele, mille veotelje täismassi on 11,5 tonni, teha erandi direktiivi artiklis 3 ette nähtud üldpõhimõttest. Tõsi on küll see, et artikli 7 lõikes 2 on toodud konkreetsed näited selle kohta, mil on liikluse piiramine õiguspärane (linnad, väikesed külad või looduskaitse seisukohalt iseäranis väärtuslikud alad), siiski on nende puhul tegemist piirangutega, mis kehtivad vaid teatavatel maanteedel või tsiviilrajatistel konkreetsetel maanteelõikudel. Komisjoni hinnangul ei saa liikmesriik mõistlikult tugineda võimalusele kehtestada erandid, selleks et vastavate eranditega hõlmata ligikaudu 97 % oma infrastruktuurist. Lisaks tuleb liiklusseaduse (²) artikli 64 lõike 1 kohaselt sõidukite jaoks, selleks et nendega saaks liigelda teedel, mis ei ole TEN-V osa, ning järelikult ligikaudu 97 % avalikult kasutatavatest teedest, taotlema ja saada pädevalt asutuselt spetsiaalne luba, mis toob endaga kaasa järgmised probleemid:

- keerulised administratiivsed formaalsused, mis nõuavad ühenduse võtmist erinevate haldusastutustega,
- loa geograafiline kehtivusala on piiratud, mis sunnib veoettevõtjaid taotlema üldjuhul iga teekonna jaoks palju lubasid,
- lubade taotlemiseks vajalik aeg ja kulu.

Lisaks ei tohi IV kategooria lubasid liiklusseaduse artikli 64 lõike 2 kohaselt kasutada riigimaanteel liiklemiseks sõidukitega, mille suurim (telje)koormus on 11,5 tonni.

Direktiivi 96/53/EÜ kohaselt ei ole lubatud sellised sõidukite vaba liikumise takistused või piirangud. Ettevõtjal, kes ei järgi neid tingimusi, on keelatud liikluses osaleda. Selline kord läheb vastuollu direktiivi 96/53/EÜ artikliga 3, mille alusel on selles sättes kehtestatud tingimustel keelatud liikmesriigil „keelduda lubamast“ kasutada oma territooriumil sõidukeid, mis kaalult vastavad direktiivi I lisa kehtestatud piirmääradele.

⁽¹⁾ EÜT L 235, 17.9.1996, lk 59; ELT eriväljaanne 07/02, lk 478.

⁽²⁾ Poola Vabariigi seimi presidendi 30. augusti 2012. aasta teadaanne liiklusseaduse konsolideeritud versiooni väljakuulutamise kohta (Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 sierpnia 2012 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Prawo o ruchu drogowym) (Dz. U. 2012, lk 1137).